

نگاه

لزوم انعکاس اشتراکات ایران و افغانستان

سید محمد بشیر موسوی	✎ ما در رسانه‌ها چه
مجری برنامه پنجره شبکه آی فیلم ۲	مراجع خبری و چه تلویزیون همیشه تا درباره موضوعی معضل ایجاد نشود به آن

نمی‌پردازیم، بحث همدلی و تاریخ مشترک مردم ایران و افغانستان هم در همین گروه قرار دارد؛ اما به آن چندان پرداخته‌نی‌شود و تا موضوعی پیش نیاید کسی سراغ آن نمی‌رود. در حالی که باید همیشه حواسمان به این موضوع باشد چراکه خیلی از افغانستانی‌ها در ایران زندگی کرده‌اند و این کشور را می‌شناسند اما از سوی دیگر مردمی که در ایران هستند شناخت چندان از این کشور ندارند؛ به همین دلیل خوب است این تعامل یکطرفه نباشد تا مردم ایران هم شناخت بیشتری از افغانستان پیدا کنند و تنها این گونه نباشد سیاست‌گذاران و... با هم ارتباط داشته باشند؛ حال با ساخت برنامه‌ها یا برگزاری همایش‌ها و....

در این ایام و قبل‌تر از آن همیشه کسانی بودند که می‌خواهند رابطه این دو ملت را که به مثابه یک ملت هستند خدشه دارکنند؛ چراکه از این همدلی ضرر می‌کنند، ما باید حواسمان باشد هر مشکلی که ممکن است پیش بیاید، آن را مدیریت کنیم و حتی اگر شهروند افغانستانی خطایی می‌کند یا موضوعی درباره‌اش وجود دارد، با صحبت کردن شفاف سازی شود.

در این بین آنقدر اشتراکات فراوانی وجود دارد که به راحتی نمی‌شود بین آنها تفرقه ایجاد کرد .هرچند نباید دشمن را دست کم بگیریم؛ چرا که برخی‌ها درصدد هستند در این روزها با هر بهانه‌ای حاشیه سازی کنند. کمتر از سه سال است که آی فیلم ۲ با بضاعت کمی که دارد مشغول به کار شده‌است؛ این شبکه هم به عنوان یک رسانه ایرانی رسالت خودش را انجام داده و هم از سوی دیگر تمام آداب و رسوم، فرهنگ، تاریخ، حتی لباس‌ها و هر آنچه دیگر کشورهای فارسی زبان از جمله افغانستان دارند را منعکس می‌کند.

در حوزه برنامه‌سازی اگر تمام ارگان‌ها چه اصحاب رسانه و چه کسانی که کار فرهنگی می‌کنند، با حداقل کاری که می‌توانند مثل آی فیلم ۲ اقدامی انجام دهند، فکر می‌کنم این تاریخ مشترک و روابط خیلی محکم‌تر می‌شود.

ما در دنیا کم می‌توانیم ببینیم که دو کشور آنقدر اشتراکات داشته باشند و همانطور که گفتم این دو ملت را نمی‌شود از هم جدا کرد به همین دلیل اگر درد کنار رسانه، دیگر ارگان‌هایی که دستشان باز است کمک کنند و برنامه‌هایی را تدارک ببینند، اتفاقات خوبی رخ می‌دهد.

در مورد حضور در آی فیلم ۲ هم باید بگویم ما فکر می‌کردیم که خیلی کار فرهنگی کردیم و به واسطه آن مردمان دو طرف این مرز همدیگر را می‌شناسند و در این بین خیلی وقت‌ها می‌گویم شباهت‌های فرهنگی داریم در حالی که ما اشتراکات فرهنگی داریم و در این باره هر قدر هم که کار کنیم کم است چراکه آن قدر تقاضا و وسعت مخاطب برای انعکاس موضوعات مختلف در این فضا زیاد است که نشان می‌دهد این تعامل اتفاق بزرگی است که باید زودتر از اینها رخ می‌داد.

در این میان از آنجا که ذائقه مخاطبان ایرانی و افغانستانی یکی است فیلم و سریال‌ها مورد استقبال قرار گرفته‌اند؛ اما همه اینها بازم کم است چون اشتراکات ما آن قدر زیاد است که فکر می‌کنم هر چه در این زمینه برنامه بسازیم و کار کنیم بازم کم است. ✎

در جریان گشت شناسایی در منطقه «الطنف» مرز اردن و عراق بر اثر انفجار مین به درجه رفیع شهادت نائل آمد. برنامه روایت عشق به همت گروه فرهنگ و جامعه به تهیه‌کنندگی اعظم ایرانی است که تنظیم این برنامه را فاطمه عسکری برعهده دارد. این برنامه هر روز ساعت ۹ روی آنتن می‌رود.

زندگی افغانستانی

و افکار خانواده‌های مهاجران افغانستانی را به مردم ایران نشان دهیم. در سال‌های اخیر در صداوسیمما برنامه‌های متعددی در قالب‌های گوناگون با محوریت مهاجران افغانستانی ساکن ایران تولید و پخش شده که جای تقدیر دارد. با این حال، این‌گونه برنامه‌ها یا جنبه اجتماعی و سیاسی داشت یا صرفا به معرفی موفقیت‌های علمی، ادبی و فرهنگی برخی از مهاجران و نخبگان افغانستانی مقیم ایران محدود می‌شد. معمولاً هر برنامه‌سازی هم با توجه به برداشت و درکی که از موضوع مهاجرت داشت به این موضوع می‌پرداخت. این که جامعه مهاجران افغانستان در فرهنگ، آداب و رسوم، سنت‌ها و حتی شیوه زندگی اشتراکات فراوانی با مردم عزیز ایران دارند دغدغه مهمی است که خانه ما به شکلی جذاب به آن پرداخته‌است.

مستند مسابقه خانه ما در هر فصل خود به یکی از شهرهای ایران سفر می‌کند و رقابت اقتصادی میان خانواده‌ها را به تصویر می‌کشد. در فصل مشهدش خانواده‌ای افغانستانی هم حضور داشتند. سید عبدالحکیم وفا، پدر این خانواده افغانستانی، از سال ۱۳۶۲ به ایران آمده و از سال ۱۳۷۵ هم در صداوسیمای مرکز خراسان رضوی و در بخش رادیو دری به عنوان مجری و تهیه‌کننده مشغول اجرا و برنامه‌سازی است.

او درباره این برنامه گفته است: یکی از دلایلی که من را برای حضور خود و خانواده‌ام ترغیب کرد، این بود که مستند مسابقه خانه ما را یک فرصت بسیار مناسب برای نمایش زندگی واقعی یک خانواده مهاجر افغانستانی در ایران می‌دانستم؛ فرصتی که با توکل بر خدا از طریق آن بتوانم لایه‌های کمتر دیده شده از شیوه زندگی و آرزوها

قابی به وسعت جهان

بایسکل‌ران، دستفروش، چند متر مکعب عشق، رفتن، شکستن همزمان بیست استخوان، شنل، باران، جمعه، حیران، روبان قرمز، دلبران، ابد و یک روز، مزار شریف، فرشتگان قصاب و چندین فیلم سینمایی بلند و کوتاه دیگر و برخی از سریال‌های شبکه نمایش خانگی قصه‌هایشان را حول محور افغان‌ها تعریف کرده‌اند یا چند شخصیت افغان در آن حضور داشتند. بسیاری از این فیلم‌ها روی آنتن شبکه‌های مختلف سیمما نیز رفته‌اند.

حاشیه

دی ۹۷ بود که علی انصاریان، فوتبالیست، بازیگر و مجری تلویزیون در برنامه ورزشگاه درواکش به شیوه گزارش یک افغانستانی از بازی فوتبال ایران و یمن صحبت‌هایی کرد که جنجال آفرید و بسیاری آن را ناصحیح و با چاشنی تمسخر لهجه دانستند. او پس از این بازتاب‌ها ویدئویی منتشر و از لحنش عذرخواهی کرد. او گفت منظور من خطاب به گزارشگر تلویزیون افغان بود، نه مردم این کشور.

شیوع دردسرساز

همدرد هستند و فی نفسه قصد و غرضی در ایده اولیه فیلم در خصوص اهانت به شخصیت شریف برداران و خواهران افغانستانی نبوده و اشکالات در اجرا، باعث این برداشت‌ها شده‌است. ✎

برنامه وطن‌دار

برنامه تلویزیونی «وطن‌دار» با محوریت مسائل مربوط به مهاجران افغانستانی در ایران، با حضور نخبگان و مشاهیر شناخته شده افغانستانی و همچنین شخصیت‌های ایرانی با هدف شناساندن بهتر مردمان و فرهنگ افغانستان روی آنتن شبکه افق رفت. محسن اسلام‌زاده تهیه‌کنندگی، وحید کاظمی کارگردانی و سردبیری «وطن‌دار» را سید حسام رضوی انجام داده‌است. رضوی، در مصاحبه‌ای درباره این برنامه بیان کرده بود: یکی از امتیازات این ویژه برنامه این است که ما از ظرفیت‌های مهاجران در بخش‌ها و موضوعات مختلف بهره گرفتیم. در زمان تحقیق برنامه وطن‌دار، ما با افراد و نخبگان مهاجران در حوزه‌های مختلف مشورت و پس از بررسی‌های بسیار اقدام به ساخت این برنامه کردیم. اسلام‌زاده هم بیان کرده‌است: ما با پرداختن به موضوعات روز و مهم مهاجران افغانستانی در ایران سعی کردیم برخی شکاف‌های ایجاد شده بین مهاجران و جامعه ایران را از بین برده و مودت را بین دو ملت باگردانیم.

شما که غریبه نیستید

یکی دیگر از برنامه‌های سیمما که با محوریت افغانستانی‌ها روی آنتن رفت، مستند شما که غریبه نیستید بود که از شبکه خبر پخش شد. این مستند به مشترکات فرهنگی و اجتماعی بین مردمان ایران و افغانستان می‌پرداخت. فعالیت‌های مهاجران افغانستانی در رشته‌ها ورزشی و حوزه‌های اجتماعی و فرهنگی از دیگر بخش‌های این برنامه بود.

این برنامه دل‌گوهی‌ها و خاطرات غیورمردی را بازگو می‌کند که تا پای جان ایستاد و اجازه نداد پای حرامیان به حریم آل... باز شود.

شهید سیدمحمد حسینی با نام جهادی «سلمان» مسؤول اطلاعات تیپ فاطمه‌الزہرا(س) لشکر فاطمیون و از مدافعان حرم حضرت زینب (س) بود که

عاشقانه‌های مادرانه از فرزند مدافع حرمش

رادیو معارف در برنامه «روایت عشق» میزبان مادر شهید سیدمحمد حسینی می‌شود.

به گزارش روابط عمومی رادیو معارف، برنامه روایت عشق امروز میزبان مادر شهید مدافع حرم سیدمحمد حسینی می‌شود.

در آثار صداوسیمما گزارش می‌دهد

«روایت تلویزیون

امیر قاضی و حسین سلیمانی در سیال چرخ فلک نقش دو برادر افغانستانی را بازی کرده‌اند.

معضل اجتماع. اخبار آنان بخشی از اخبار حوادث ایران را دربرگرفت و چون از قوم دیگری بودند برای ما ایرانیان بیشتر به چشم آمد. به این واسطه اخبار خوب‌هایشان شنیده‌نشد؛ اخبار مستندسازان، شاعران و تحصیلکرده‌های افغان از گوش عامه مردم دور ماند. سهم رسانه اما این میان کم، زیاد نیست. صداوسیمما و مطبوعات با بازنامه‌یی هر پدیده نقش پرنرنگی در ایجاد و تغییر تصویر مردم از آن دارند. مدتی است شبکه‌های اجتماعی هم به میدان آمدند و بازار بازتاب اخبار و تصویرسازی را داغ‌تر کردند. یکی از ویدئوهایی که در این مورد، این روزها در فضای مجازی دست به دست می‌شود، صحبت‌های فرشته حسینی، بازیگر افغانستانی سینمای ایران است که در گفت‌وگو با یک شبکه افغان درباره حمایت‌های هنرمندان ایرانی از او در این راه گفت. این ویدئو بازخورد‌های فراوانی در میان ایرانیان و افغان‌ها داشته‌است. ما هم در ادامه این بحث داغ، نگاهی به سهم افغان‌ها در برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی ایران انداخته‌ایم.

دستپخت افغان

ابتدای امسال برنامه دستپخت شبکه یک با رقابت چهار خانواده افغانستانی در هنر آشپزی روی آنتن رفت که میان افغان‌ها بازخورد زیادی داشت. در این رقابت به ترتیب خانواده‌های رضایی، حسینی، اکبری و احمدی حضور داشتند تا با یکدیگر در طبخ غذاهای افغانستانی به رقابت بپردازند.

خواستگاری در عصر جدید

بینندگان برنامه عصر جدید در قسمت یازدهم فصل اول، شاهد اتفاق ویژه‌ای بودند. دو پسر افغانستانی روی صحنه برنامه آمدند و به اجرای حرکات نمایشی پرداختند. پایان اجرا، یکی از آنها دختر خانواده‌ای افغان را که در جمعیت نشسته بودند، خواستگاری کرد و جواب مثبت گرفت که این حرکت بازتاب زیادی میان مخاطبان داشت. صحنه عصر جدید باز هم میزبان استعداد‌های افغان بوده‌است. در فصل دوم نیز گروه افغانستانی پرواز با اجرای حرکات رزمی روی سن آمدند و مثل شرکت‌کنندگان پیشین افغانستانی این برنامه، چهار رای سفید گرفتند.

شاعر ماه عسل

رمضان ۹۴ برنامه ماه عسل قسمتی را به مهمانان افغانستانی ساکن ایران اختصاص داد، مهمانانی از دو قشر متفاوت. یکی شاعر و دیگری همسر یک کارگر ساختمانی. محمدکاظم کاظمی، یکی از این افراد بود که اگر اهل ادبیات هم نباشید، شعر او در کتاب درسی مدرسه را به خاطر می‌آورید. او و همسرش به عنوان دو افغانستانی موفق در ایران مهمان برنامه بودند. مهمان دیگر نیز بانویی بود که خود و همسرش در افغانستان شغل‌های خوبی داشتند اما در ایران شرایط برایشان دشوارتر شده بود. این قسمت از ماه عسل را می‌توان یکی از متفاوت‌ترین‌ها به لحاظ سوژه دانست.

تدارک ویژه برای فارسی‌زبانان

در کنار فضاهای مختلف مثل فیلم‌ها و سریال‌ها که گاهی به سراغ افغانستانی‌ها می‌روند، تلویزیون در واحد برون مرزی بخشی را ویژه چهره‌های افغانستانی تدارک دیده است. یکی از این موارد شبکه آی فیلم دو است که به عنوان رسانه تخصصی فیلم و سریال برای همه فارسی‌زبانان ایران، افغانستان، تاجیکستان و سراسر جهان برنامه‌هایی را شکل داده است. در این بین افغانستانی‌ها بخش ویژه‌ای را به خود اختصاص داده‌اند تا جایی که خیلی از مجریان آن، از این کشور هستند. با این حال هنوز برخی‌ها به جای خالی برنامه‌های کارشناسی در کنار سریال‌ها و... اذعان دارند.

ifilm2